

Factsheet: Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz)

Inhoud:

- Wat houdt de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) in?
- Wat houdt de wet Dwang en Zorg in?
- Procedures verplichte zorg onder de Wvvggz.
- Kan ik gedwongen worden opgenomen in een ggz-instelling?
- Wat houdt een gedwongen medische behandeling in? En zijn er bepaalde regels?
- Mag de instelling waar ik woon onvrijwillige zorg toepassen?

Wat houdt de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) in?

Per 1 januari 2020 is de Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) ingegaan. De Wvggz vervangt de huidige [Wet Bopz](#).

De Wvggz geldt voor mensen bij wie een psychische stoornis leidt tot gedrag dat ernstig nadeel veroorzaakt voor henzelf of voor anderen. Als er geen vrijwillige zorg mogelijk is om dat ernstig nadeel weg te nemen, kan de rechter verplichte zorg opleggen.

Andere voorwaarden zijn dat de verplichte zorg:

- de enige manier is om het ernstige nadeel weg te nemen;
- proportioneel is (in verhouding staat tot het op te lossen ernstig nadeel);
- effectief is (resultaat oplevert).

De Wet Verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) geldt niet voor mensen met een verstandelijke beperking of dementie.

Voor hen geldt de Wet zorg en dwang (Wzd). Ook deze wet gaat in op 1 januari 2020.

Daarnaast is er de Wet forensische zorg voor mensen die in aanraking zijn geweest met politie en justitie en een psychiatrische of psychische stoornis hebben.

Voor meer informatie zie dwanginzorg.nl en mindplatform.nl

Wat houdt de wet Dwang en Zorg in?

De Wet Zorg en Dwang (WZD) regelt de rechten van mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie) die onvrijwillige zorg krijgen. Daarnaast regelt deze wet de onvrijwillige opname. Onvrijwillige zorg is zorg waarmee de patiënt (of zijn/haar vertegenwoordiger) niet instemt of zorg waartegen de patiënt zich verzet. De wet gaat uit van een stappenplan waarbij onvrijwillige

zorg in principe niet wordt toegepast, tenzij er sprake is van een ernstig nadeel voor de patiënt of zijn omgeving. Met een stappenplan wordt eerst gekeken welke andere mogelijkheden er zijn.

Meer informatie over de WZD kun je vinden op de website <https://www.dwangindezorg.nl/wzd>.

De overheid heeft een aantal brochures gemaakt over deze wet. De brochures vind je [hier](#) onder het kopje 'cliënten en vertegenwoordigers'.

Procedures verplichte zorg onder de Wvggz.

Via de [Wet verplichte ggz \(Wvggz\)](#) zijn er twee manieren om te verplichten tot psychiatrische zorg.

- De aanvraag van een crisismaatregel via de burgemeester. De burgemeester kan onder de Wvggz een crisismaatregel opleggen. Dit houdt in dat je per direct gedwongen kan worden om psychiatrische zorg te ondergaan. Onder de wet BOPZ was dit een inbewaringstelling (ibs).
- De aanvraag van een zorgmachtiging via de rechter. De rechter legt onder de Wvggz een zorgmachtiging op, waarmee je in je vrijheid kan worden beperkt en je verplicht psychiatrische zorg ondergaat. In deze machtiging staat welke vormen van zorg verplicht zijn en waar je de zorg krijgt. Onder de wet BOPZ was dit een rechtelijke machtiging (rm).

Bron: www.dwangindezorg.nl

Kan ik gedwongen worden opgenomen in een ggz-instelling?

De [Wet verplicht ggz \(Wvggz\)](#) beschrijft welke vormen van verplichte zorg mogelijk zijn. Hierbij kan het gaan om een beperking van de vrijheid en/of een verplichte medische behandeling.

Als patiënt kun je in jouw bewegingsvrijheid worden beperkt. Dit kan op een aantal manieren waaronder een gedwongen opname in een instelling voor geestelijke gezondheidszorg. Je wordt dan naar een instelling gebracht. Het is dan mogelijk dat je de instelling of de behandelafdeling niet meer zelfstandig mag verlaten.

Heb je advies of ondersteuning nodig? Neem dan contact op met de [Patiënt Vertrouwenspersoon \(PVP\)](#).

Meer informatie over verplichte zorg vind je op www.dwangindezorg.nl

Wat houdt een gedwongen medische behandeling in? En zijn er bepaalde regels?

In Nederland heeft iedereen het recht om zelf te beslissen over behandeling of zorg. Toch zijn er een paar uitzonderingen. In sommige gevallen kun je gedwongen worden behandeld. Een gedwongen behandeling is mogelijk in de volgende situaties:

- Als je een psychiatrische stoornis hebt
De nieuwe Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg ([Wvggz](#)) maakt het mogelijk om iemand verplichte zorg te geven zoals het toedienen van verplichte medicatie of het uitoefenen van toezicht op de betrokkene (poliklinisch of bij iemand thuis te geven).
- Als je een verstandelijke beperking of een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie) hebt
Dan kan er ook een gedwongen behandeling plaatsvinden als

jouw eigen gezondheid in gevaar is. Dit staat in de [wet Zorg en Dwang](#).

- Als er gevaar is voor de volksgezondheid. Soms is er sprake van een ernstige bedreiging van de volksgezondheid. Dan mag iemand ook gedwongen worden behandeld. Bijvoorbeeld om een levensbedreigende epidemie te voorkomen. Dit staat in de Infectieziektenwet.

Mag de instelling waar ik woon onvrijwillige zorg toepassen?

Vanaf 1 januari 2020 is de wet Zorg en dwang in gegaan. De wet zorg en dwang regelt de rechten van mensen met een verstandelijke beperking en mensen met een psychogeriatrische aandoening (zoals dementie) die onvrijwillige zorg krijgen. Daarnaast regelt deze wet de onvrijwillige opname. De wet Zorg en Dwang is van toepassing op mensen die onvrijwillige zorg ontvangen. Bijvoorbeeld:

- Een beperking van de bewegingsvrijheid (bijvoorbeeld bedhekjes).
- Een beperking om van de afdeling waar je woont af te gaan.
- Een beperking in het gebruik van communicatiemiddelen.
- Een beperking in het ontvangen van bezoek.

De [wet Zorg en Dwang](#) geldt voor mensen die in een verpleeghuis wonen, maar ook in een kleinschalige woonvorm of thuis. De wet regelt wanneer, waarom en hoe mensen onvrijwillige zorg krijgen en dat die onvrijwillige zorg zo snel mogelijk stopt. Meer informatie over de wet Zorg en Dwang vind je op <https://www.dwangindezorg.nl/wzd/>. Bij vragen of klachten over onvrijwillige zorg kun je contact opnemen met de

cliëntvertrouwenspersoon van de instelling. De cliëntvertrouwenspersoon werkt onafhankelijk van de zorgorganisatie.